

INFORMACE
O PŘIJATÝCH OZNÁMENÍCH
NA PROTIKORUPČNÍ LINKU,
ELEKTRONICKOU ADRESU
A DO PROTIKORUPČNÍ SCHRÁNKY

ZA ROK 2020

OBSAH

ZÁVAZNOST A ÚČINNOST	2
1. ÚVOD	3
2. OBECNÉ SHRNU TÍ.....	4
3. ZPŮSOB VYHODNOCENÍ	4
4. ZÁVĚR	6

ZÁVAZNOST A ÚČINNOST

Materiál je informativního charakteru.

Informace byla vypracována za období od 1. ledna do 31. prosince 2020 na základě údajů získaných z databáze „Evidence přijatých oznámení o korupci“.

Dokument se zveřejňuje na webových stránkách Ministerstva financí.

1. ÚVOD

Korupce a boj proti ní patří mezi důležité výzvy současnosti a mezi stěžejní úkoly vlády. Obecně jsou korupcí nejvíce zasaženy oblasti, ve kterých je rozhodováno o veřejných financích, a tam, kde jsou poskytovány služby občanům. Korupční praktiky jsou v řadě případů úzce propojeny s dalšími formami trestné činnosti a mohou tak přispět k poškozování společnosti. Důsledkem může být ztráta důvěry občana v poctivost a nestrannost fungování státních institucí a další nepříznivé vlivy.

V souvislosti s koronavirovou pandemií a snahou o snížení jejích dopadů byly vládou již v uplynulém roce schváleny podpůrné programy a záruky státu. Vynakládání finančních prostředků na tato nezbytná opatření by mohla být potencionálním rizikem korupce a je v zájmu státních orgánů se na jejich řádné čerpání zaměřit.

Zveřejňování informací o činnosti orgánů státní správy může pomoci k výraznějšímu zapojení veřejnosti do boje proti korupci v rámci celé společenské struktury a k prohloubení vědomí občanů o nutnosti boje s korupcí.

Ministerstvo financí (dále jen „ministerstvo“) v rámci protikorupčních opatření ve státní správě, stanovených v „Rezortním interním protikorupčním programu Ministerstva financí“, zavedlo speciální protikorupční telefonní linku 257 043 800, souběžně s tím rovněž zřídilo elektronickou adresu korupce@mfcz.cz a schránku pro podávání listinných oznámení, umístěnou ve vstupní hale ministerstva, aby byla přístupná veřejnosti.

Uvedené kontaktní prostředky umožňují oznámit případy podezření z možného korupčního jednání zaměstnanců ministerstva a jeho rezortních organizací, jímž by se nedovoleně a nezákonně obohacovali prostřednictvím zneužívání svěřených pravomocí, nebo upozornit na nepravosti v rezortu ministerstva.

Informace o telefonním čísle protikorupční linky, e-mailové adrese a schránce je zveřejněna na webových stránkách ministerstva na adrese: <http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzbyverejnosti/protikorupcni-linka-mf>.

Protikorupční politiku na ministerstvu zastřešuje odbor 69 – Analýza a hlášení nesrovnalostí, jenž obdržená korupční oznámení vede v databázi „Evidence přijatých oznámení o korupci“ a který obsluhuje telefonní linku vybavenou záznamovým zařízením, která je plně automatická. V nepřítomnosti zaměstnance odboru a v mimopracovní době je linka přeměrována na systém hlasové schránky. Oznamovatel je upozorněn, že hovor je nahráván po celou dobu jeho uskutečňování z důvodu zachování autenticity sdělených informací v nezměněné podobě. Oznamovatel má možnost svobodného rozhodnutí, zda souhlasí s nahráváním hovoru a se zpracováním osobních údajů. Protikorupční linka přijímá i veškerá podání či oznámení učiněná anonymně, aniž by způsob učiněného oznámení jakkoliv ovlivňoval důslednost prošetření korupčního jednání.

Každoročně je o přijatých oznámeních na ministerstvu zpracováván dokument, předkládaný Poradě vedení, který obsahuje informace o provozu a využitelnosti telefonní protikorupční linky, e-mailu a oznámení doručených do schránky v listinné formě, dále pak informace o zájmu veřejnosti o tyto protikorupční prostředky.

V návaznosti na to se předkládá „Informace o přijatých oznámeních na protikorupční linku, elektronickou adresu a do protikorupční schránky za rok 2020“.

2. OBECNÉ SHRUTÍ

V roce 2020 se poměrně radikálně zvýšilo využívání zřízených protikorupčních nástrojů ministerstva ze strany občanů. Celkem bylo přijato 123 oznámení (oproti 50 v roce 2019), z toho 68 telefonicky na protikorupční linku (oproti 16 v roce 2019) a 55 na elektronickou adresu (ve srovnání s 34 oznámeními v roce 2019). Protikorupční schránka nebyla v roce 2020 využita žádným podatelem, stejně tak jako v roce 2019. Z celkového počtu oznámení přijatých na protikorupční prostředky v roce 2020 bylo 42 anonymních.

Do celkového počtu přijatých hovorů na protikorupční linku nejsou zahrnuta taková volání, kdy volající vytočil linku omylem nebo hovory, kdy osoba nevyčkala na spojení s operátorem a také tzv. „zvědavé telefonáty“, kdy někteří volající chtěli linku jenom vyzkoušet.

Korupční prvky neobsahovalo v roce 2020 žádné oznámení.

Analýza oznámených případů ukázala, že ze strany oznamovatelů se vždy jednalo pouze o domnělou korupci. Tito občané nedokázali správně vyhodnotit znaky korupčního jednání a zároveň chtěli získat právní poradenství v nekorupčních případech.

3. ZPŮSOB VYHODNOCENÍ

Veškerá oznámení přijatá na protikorupční prostředky v roce 2020 byla z důvodu, že neobsahovala žádné prvky korupce, vyhodnocena jako podněty konkrétních nebo anonymních podatelů, upozorňující na porušování příslušných právních předpisů vztahujících se k veřejné správě.

Tyto podněty byly zaevidovány do databáze „Petice a Stížnosti“ (dále jen databáze PeS“) a předány příslušným útvarům ministerstva k vyřízení nebo byly postoupeny jiným orgánům státní správy. Část podání byla pro obsahovou nevyužitelnost zařazena do databáze „Odložená podání“.

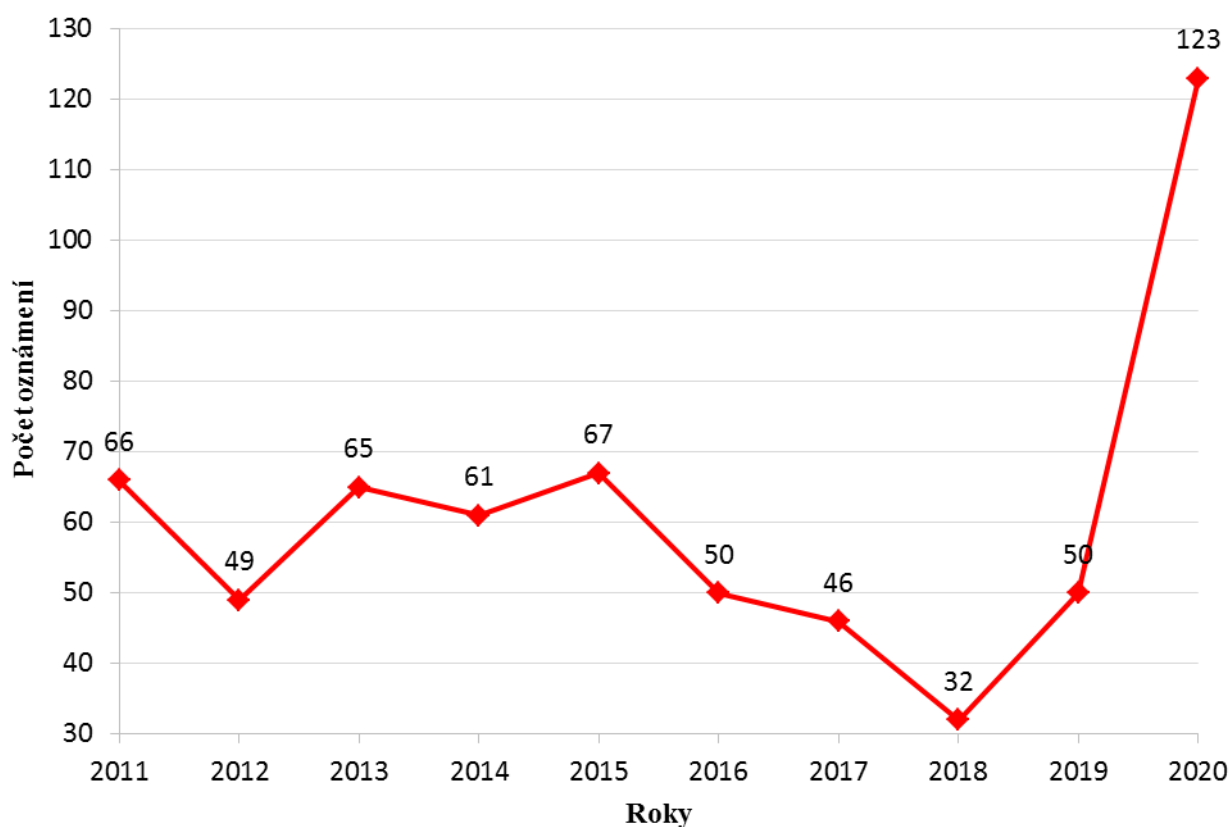
Z celkového počtu 55 elektronických podání se jich 15 týkalo daňové problematiky, 6 se vztahovalo k hazardním hrám, 2 k výběrovým řízením, 5 podání upozorňovalo na možné problémy spojené s hospodařením místních samospráv, 2 oznámení se vztahovala k likvidaci pojistné události, 2 podněty směřovaly na podezření z možného zneužití poskytnutých dotací, 13 oznámení souviselo s řešením tíživé životní situace oznamovatelů, 10 se týkalo situace v České republice.

Na protikorupční linku bylo v uplynulém roce přijato 68 hovorů. K působnosti rezortu ministerstva se však vztahovalo pouze 10 hovorů, a to na téma kompenzačního bonusu. Volajícím bylo v těchto případech doporučeno, aby svůj požadavek na podporu nebo nesouhlas se zamítnutím podpory sepsali a poslali ministerstvu elektronicky nebo dopisem s tím, že budou jako podněty předány k vyřízení věcně příslušnému útvaru ministerstva.

Další hovory, jejichž obsah směřoval mimo kompetenci rezortu ministerstva, byly vyřízeny přímo odkazem na věcně příslušný orgán s vysvětlením jeho působnosti. Jednalo se o dotazy směřující zejména do oblasti státní správy i samosprávy. V těchto případech bylo oznamovatelům doporučováno své dotazy a podněty přímo adresovat věcně příslušnému správnímu orgánu, popř. využít jeho elektronickou adresu.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Protikorupční linka	32	9	8	19	28	15	15	10	16	68
E-mailová adresa	34	40	57	42	39	35	31	21	34	55
Schránka a listinná oznámení	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Celkem	66	49	65	61	67	50	46	32	50	123
Z toho anonymní	24	23	43	31	36	23	22	13	11	42

Tabulka č. 1 – Oznámení dle způsobu přijetí informace v letech 2011 - 2020

Graf č. 1 – Celkový počet oznámení v letech 2011 - 2020

4. ZÁVĚR

Boj proti korupci je dlouhodobým procesem vyžadujícím spolupráci všech složek veřejné správy, a to v oblasti prevence, zprůhlednění procesů i postihu. Ministerstvo nastaveným systémem obsahujícím protikorupční nástroje naplňuje principy „dobré správy“, transparentnosti a otevřeného přístupu k informacím.

Přestože došlo v roce 2020 ke značnému nárůstu využívání protikorupčních prostředků, nebyl v obdržení podáních při jejich posuzování a vyhodnocení detekován na ministerstvu, ani v jeho organizačních složkách, žádný protikorupční prvek nebo podezření na korupci, které by ukazovalo na chyby nebo zneužití postavení v rozhodovacím a řídicím procesu nebo na selhání jednotlivých zaměstnanců.

Stejně jako v předchozích letech byla telefonní linka a e-mailová adresa občany využívána pouze k podávání podnětů, vztahujících se k činnosti veřejné správy a dále také k dotazům ohledně svých záležitostí a životních situací, například v soukromoprávních sporech Případy, které souvisely s působností ministerstva, jsou využívány v rámci kontrolní a dozorové činnosti.

Počet relevantních volání na protikorupční linku ukázal, že volající nadále není zcela znám účel jejího zřízení, neboť volající oznamovali jednání, která znaky korupce nenaplnovala vůbec, nebo jejich informace byly založeny pouze na domněnkách. Ministerstvo přesto tento komunikační kanál s veřejností pokládá za užitečný a potřebný, neboť slouží mj. i jako zdroj analytického materiálu o povaze a rozsahu korupce v rezortu ministerstva. Prospěšnost provozování linky se jeví také v tom, že volající dostávají rady, jak mají postupovat při uplatnění obecných stížností, čímž se zvyšuje povědomost občanů a orientace v právních předpisech vážících se ke státní správě.

S posílením oznamování korupčního jednání rovněž souvisí směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie a její nutná transpozice do českého právního řádu. V roce 2020 byla zahájena další fáze legislativního procesu schválení návrhu zákona o ochraně oznamovatelů a návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o ochraně oznamovatelů. Tyto zákony mají komplexně upravit ochranu oznamovatele a napomoci získat jeho důvěru zajištěním ochrany před možnými odvetnými opatřeními ze strany zaměstnavatelů a dalších subjektů. Lhůta pro transpozici této směrnice je do 17. prosince 2021.